

historia

Rekord wzorcowy określnika utworzony w bazie Biblioteki Jagiellońskiej

```
LDR 01038nz a2200253n 4500
001 vtls000625033
003 UJ
005 20051028024000.0
008 020416|| d|cnnbbba |a ann |d
010 \a m 02000341
035 \a Q000266
039 \a 200510280240 \b VLOAD \c 200510271321 \d bi_bohat \c 200504280240
\d VLOAD \c 200504270909 \d bi_bohat \y 200308211505 \z load
040 \a KR U/42eb \c KR U/42eb
073 \a C \a D \a E \a F3 \a F4 \a G1 \a G2 \a I2 \a I3 \a J \a M \a N2
\a N3 \z MeSH.
150 \a historia.
450 \a aspekt historyczny.
450 \a rys historyczny.
472 \a history.
472 \a historical aspects.
472 \a historical notes.
670 \a MeSH 2002
680 \i Określnik \a -- historia \i oznacza ujęcie historyczne
przedmiotu, obejmuje również krótkie notatki historyczne. Nie
dotyczy historii konkretnych przypadków chorób, urazów i przyczyn
zgonów, dla których stosuje się hasło \a Kazuistyka.
999 \a VIRTUA10
```

Znaczenie i zakres stosowania według MeSH Browser

Scope Note	Used for the historical aspects of any subject. It includes brief historical notes but excludes case histories.
Annotation	subhead only; for historical articles or historical notes in articles; not for "case histories" (= check tag CASE REPORTS [Publication Type]); indexing policy: Manual 19.8.36 ; DF: /hist or /HI CATALOG: may be subdivided geographically

Poradnik stosowania i przykłady

Na podstawie Indexing Manual MeSH 19.8.36, 32.3-32.5, 32.7, 32.15.7, 32.15.8

Określnik stosowany dla oddania historycznego aspektu tematu. Obejmuje krótkie notatki historyczne, ale wyklucza studium przypadku. Jeśli przydziela się ten określnik musi być dodany też właściwy typ publikacji oraz deskryptor obowiązkowy (deskryptor obowiązkowy w przypadku opracowywania artykułu; zob. komentarze do HISTORICAL ARTICLE, BIOGRAPHY etc.). W katalogowaniu może być dodane również hasło geograficzne.

Przykład:

- **The use of curare by ancient Indian groups in Brazil.**

**CURARE / * history
INDIANS, SOUTH AMERICAN / * history
BRAZIL
HISTORICAL ARTICLE (PT)
ANCIENT (check tag)**

Jeśli publikacja dotyczy historii tematu, do którego będzie przydzielony również inny określnik tylko określnik --historia należy traktować jako IM :

- **A history of the treatment of epilepsy.**

**EPILEPSY / * history
EPILEPSY/ therapy
HISTORICAL ARTICLE (PT)
(przedział czasowy jak w publikacji)**

Określnik --historia powinien być zarezerwowany do określania rzeczywistego znaczenia historycznego. Na przykład, mimo że artykuł o odkryciu witaminy C może być indeksowany jako WITAMINA C--historia, inny artykuł o „historii” leku, która ma jedynie 15 lat nie jest w rzeczywistości artykułem historycznym. Jak w przykładzie :

- **The history of the synthesis of zidovudine in our laboratory.**

**ZIDOVUDINE / * chemical synthesis
(nie ZIDOVUDINE / * history)**

Jeśli określnik --historia nie jest dozwolony dla deskryptora, którego trzeba użyć, należy go przydzielić bez określnika i dodać deskryptor obowiązkowy dotyczący historycznego zasięgu publikacji, a także właściwy typ publikacji.

Przykład:

- **Alchemy in the Middle Ages.**

*** ALCHEMY
HISTORICAL ARTICLE (PT)
MIDDLE AGES (check tag)**

Deskryptor HISTORIA jest zarezerwowany dla ogólnych publikacji o pojęciu historii ludzkości (on the concept of history in mankind's time on this planet) lub o historii jako dziedzinie lub dyscyplinie naukowej. W większości

przypadków --historia z właściwym terminem MeSH jest prawidłowym hasłem i nie trzeba już dodawać deskryptora HISTORIA.

Sens i ocena historii przez historyków są indeksowane również jako HISTORIA (IM). Historia nauki powinna otrzymać hasło NAUKA--historia, a nie HISTORIA.

Deskryptor HISTORIA MEDYCYNY należy zachować dla najbardziej ogólnych publikacji, w których ujęto całość historii medycyny lub też żaden szczegółowy przedział czasowy nie jest ważny. Nie należy go stosować do publikacji o historii medycyny na szczegółowy temat medyczny. Na przykład tworzenie kolekcji z zakresu historii medycyny indeksujemy jako HISTORIA MEDYCYNY (IM) + BIBLIOTEKI MEDYCZNE (IM). Historia gruźlicy na przestrzeni wieków powinna być indeksowana jako GRUŻLICA--historia (IM), bez dodawania hasła HISTORIA MEDYCYNY; określenie „na przestrzeni wieków” powinno być ujęte przy pomocy wszystkich odpowiednich do treści chronologicznych deskryptorów obowiązkowych oraz typu publikacji np. Historical Article (PT).

HISTORIA MEDYCYNY jest stosunkowo mało używanym deskryptorem odkąd wprowadzono użycie szczegółowych deskryptorów: typ publikacji Historical Article (PT), Biography (PT), a także deskryptory obowiązkowe HISTORY OF MEDICINE, ANCIENT; HISTORY OF MEDICINE, MEDIEVAL; HISTORY OF MEDICINE, MODERN i ich bardziej szczegółowy podział w kategorii K, przydzielane rutynowo w indeksowaniu. HISTORY OF MEDICINE, MODERN mimo, że jest na liście deskryptorów obowiązkowych nie jest stosowany jako „check-tag” (zob. 32.6.2)

HISTORIA STOMATOLOGII i HISTORIA PIEŁĘGNIARSTWA są - podobnie jak HISTORIA MEDYCYNY - przeznaczone do indeksowania jedynie prac ogólnych. Nie są stosowane jednocześnie tam, gdzie przydzielono hasła szczegółowe z zakresu stomatologii lub pielęgniarstwa z określnikiem --historia.

Przykłady:

- 19th century dentistry in England.

* HISTORY OF DENTISTRY
ENGLAND
HISTORY OF MEDICINE, 19TH CENT. (check tag)
Historical Article (PT)

- 19th century periodontics.

PERIODONTICS /*history
HISTORY OF MEDICINE, 19TH CENT. (check tag)
Historical Article (PT)
(nie HISTORY OF DENTISTRY)

- Nursing in the 17th century.

* HISTORY OF NURSING
HISTORY OF MEDICINE, 17TH CENT. (check tag)
Historical Article (PT)

- **Pediatric nursing in the early 20th century.**

**PEDIATRIC NURSING /*history
HISTORY OF MEDICINE, 20TH CENT. (check tag)
Historical Article (PT)
(nie HISTORY OF NURSING)**

- **Early tuberculosis nursing in British Columbia.**

**Tuberculosis /*history
Tuberculosis /nursing
Historical Article (PT)
Human (aby połączyć z Tuberculosis)
British Columbia
(i właściwe deskryptory obowiązkowe chronologiczne)**

Kiedy przydziela się deskryptor z określnikiem --historia (jako IM lub NIM) musi być jednocześnie zastosowany deskryptor obowiązkowy chronologiczny. I na odwrót, jeśli przydzielono deskryptor obowiązkowy chronologiczny powinien być rozważony określnik --historia jako właściwe doprecyzowanie hasła.

W wielu przypadkach, gdy użyto deskryptora połączonego z określnikiem --historia należy zastosować także deskryptory obowiązkowe jak HUMAN, ANIMAL, MALE lub FEMALE. Muszą być one dołączone, ponieważ zastosowanie typu publikacji odnośnie jej historycznego aspektu nie zwalnia bibliotekarza z pełnego indeksowania aspektów niehistorycznych.

Ilość materiału określa czy artykuł jest w głównej mierze poświęcony biografii, a przedmiot (w znaczeniu zagadnienia medycznego) poruszony marginalnie, czyli indeksowany jako NIM, czy poświęcony jest przede wszystkim przedmiotowi (wówczas jako IM). Niekiedy mają one wartość równoważną. Osoba indeksująca podejmuje decyzję bazując na tekście, lecz w każdym przypadku przedmiot powinien być połączony z określnikiem --historia wraz z dodaniem wszystkich potrzebnych deskryptorów obowiązkowych. W wielu pracach biograficznych przedmiot jest wspomniany marginalnie i wówczas jest hasłem NIM.

Artykuł zatytułowany "John Smith" będzie prawdopodobnie przede wszystkim artykułem biograficznym o postaci Johna Smitha z marginalnie potraktowanym jego wkładem w rozwój dziedziny. Zostanie więc zindeksowany jako artykuł biograficzny z wymaganymi deskryptorami obowiązkowymi; nazwa specjalności z określnikiem --historia będzie przydzielona jako hasło NIM.

Artykuł zatytułowany "John Smith: jego miejsce w dermatologii" lub „John Smith i jego wkład w rozwój dermatologii” otrzyma wszystkie hasła właściwe biografii, lecz tym razem specjalność z określnikiem --historia będzie miała wyższą rangę (IM). Ogólnie, gdy specjalność pojawia się w tytule, prawdopodobnie jest wystarczająco omówiona, by ująć ją jako hasło IM.

Tł. i oprac. Jolanta Cieśla
Biblioteka Medyczna
Uniwersytetu Jagiellońskiego-Collegium Medicum